TORAH OHR · PARSHAS MIKEITZ · MAAMAR 5

כי עמך מקור חיים
באורך נראה אור

Car la source de la vie est avec Toi ; à
Ta lumière, nous verrons la lumière

◇

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE
likuteitorah.com/fr/torah-ohr/mikeitz/5/

1 כי עמך מקור חיים באורך נראה אור. הנה מ"ש נראה אור יש בו ב' פירושים.

« Car auprès de Toi est la source de la vie ; dans Ta lumière, nous verrons la lumière. » À présent, l'expression nir'eh or comporte deux interprétations.

הא' הוא כפשוטו שהאור נראה ומתגלה. והב' לשון רבים מדברים בעדם כלומר אנחנו נראה את האור.

La première est son sens simple : la lumière est vue (nir'eh) et révélée. La seconde est [au] pluriel, les locuteurs parlant d'eux-mêmes : c'est-à-dire que nous verrons (nir'eh) la lumière.

ולהבין זה גם להבין מהו כי עמך מקור חיים ולא כתיב כי אתה.

Et pour comprendre cela, [il nous faut] également comprendre ce que signifie « Car auprès de Toi est la source de la vie », alors qu'il n'est pas écrit : « Car Tu es ».

כי הנה כתיב (זכריה ד) ראיתי והנה מנורת זהב כולה וגולה על ראשה ושבעה נרתיה עליה שבעה ושבעה מוצקות לנרות אשר על ראשה ושנים זיתים עליה.

Car il est écrit (Zacharie 4) : « J'ai vu, et voici : une ménora entièrement d'or, avec sa coupe à son sommet, et ses sept lampes au-dessus d'elle, sept et sept conduits pour les lampes qui sont à son sommet, et deux oliviers au-dessus d'elle. »

וביאור הדבר כי הנה ענין המנורה הוא כמ"ש זה דבר ה' אל זרובבל. כלומר שהמנורה הוא בחי' דבר ה' הוא בחי' כנ"י [כנסת ישראל] מקור נשמות ישראל

Et l'explication de la chose est la suivante : le sujet de la ménora est celui dont il est écrit : « Telle est la parole de Havaya adressée à Zerubbabel. » Cela signifie que la ménora est le niveau de « la parole de Havaya », qui est le niveau de la Communauté d'Israël (Knesses Yisrael), la source des âmes d'Israël.

ושבעה נרותיה הם ז' מדות עליונות אהוי"ר [אהבה ויראה] והתפארות כו' שמאירים מלמעלה בכל נפש מישראל בבחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שאפי' [שאפילו] ברשע שורה עליו מלמעלה בבחי' מקיף

Et ses sept lampes sont les sept attributs supérieurs — amour, crainte, glorification, etc. — qui brillent d'en haut sur chaque âme d'Israël, sous la forme d'un éveil d'en haut ; ainsi, même sur un méchant, cela repose d'en haut, de manière englobante (makif).

ולכן כתיב עליה שבבחי' זו שהוא בבחי' השראה מלמעלה בבחי' מקיף כולם שוים לטובה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אכל בי עשרה שכינתא שריא וכמ"ש בתניא.

C'est pourquoi il est écrit « au-dessus d'elle » : à ce niveau, qui est une présence d'en haut selon un mode englobant, tous sont égaux pour le bien, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Partout où dix s'assoient ensemble, la Chekhina repose », ainsi qu'il est expliqué dans le Tanya.

2 ושבעה ושבעה מוצקות הם בחי' המשכות ממדריגות עליונות מבחינת סוכ"ע לאתעדל"ע [לאתערותא דלעילא] זו. וכמה דרגין דא לעילא מן דא עד רום המעלות וכולם הם בחי' שבעה שבעה. וזהו לנרות אשר על ראשה.

Et « sept et sept conduits » sont des prolongements vers le bas depuis des niveaux supérieurs, depuis le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), vers cet éveil d'en haut. Il existe de nombreux degrés, l'un au-dessus de l'autre, jusqu'au plus haut des degrés, et tous sont de l'ordre de « sept [et] sept ». Et c'est [le sens de] « vers les lampes qui sont à son sommet ».

והנה כתיב מנורת זהב כולה שכל המשכות מלעילא לעילא מריש כל דרגין הוא ע"י בחי' זהב שהוא בחי' שמאל כמ"ש מצפון זהב יאתה על אלוה נורא הוד:

Or, il est écrit : « une ménorah entièrement d'or » : toute transmission de haut en bas depuis les hauteurs les plus élevées, depuis la tête de tous les degrés, s'effectue par le niveau de l'or, qui est le niveau de la gauche, comme il est écrit : « Du nord vient l'or ; sur D.ieu est une splendeur redoutable. »

3 והענין כי הנה כתיב המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ

Et le sujet [est le suivant]. Il est écrit : « Celui qui siège dans les hauteurs et s'abaisse pour regarder le ciel et la terre. »

שמים פי' שם מים דהיינו בחינת מים שהוא בחינת המשכה ממקום גבוה מסוכ"ע למקום נמוך להיות בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והוא בחינת השפלה וירידה אצלו יתי'.

« Ciel » (chamayim) signifie « là, de l'eau » (cham mayim), c'est-à-dire le niveau de l'eau, qui est celui d'un flux descendant depuis un lieu élevé, depuis [la lumière qui] entoure tous les mondes (sovev kol almin), vers un lieu inférieur, afin de devenir le niveau de [la lumière qui] remplit tous les mondes (memalé kol almin) ; et cela constitue pour Lui, béni soit-Il, un abaissement et une descente.

ופי' בשמים ובארץ (בביתי"ן הנוספין) מתפרש לשני ענינים.

Et l'expression «dans le ciel et sur la terre» (avec les lettres bet ajoutées) s'interprète de deux façons.

הא' שהוא משפיל א"ע [את עצמו] כביכול לראות תוך השמים ותוך הארץ.

La première : Il s'abaisse, pour ainsi dire, afin de regarder à l'intérieur des cieux et de la terre.

והב' כלומר שע"י בחינת שמים וארץ משפיל א"ע [את עצמו] שהם הם הגורמים לבחי' ירידה והשפלה זו.

La seconde, c'est-à-dire que c'est par le moyen du niveau du ciel et de la terre qu'Il s'abaisse, car ceux-ci sont précisément ce qui provoque cette descente et cet abaissement.

וביאור הענין כי פי' המגביהי לשבת אין ר"ל [רוצה לומר] שהוא ית' גבוה בבחינת מקום שהרי הנה מקום אתי כתיב והוא ית' מקומו של עולם כו'. אלא פי' גבוה במעלה ועילוי אחר עילוי עד אין קץ ותכלית שהוא קדוש ומובדל מגדר עלמין

Et voici l'explication : «Celui qui siège dans les hauteurs» ne signifie pas qu'Il, béni soit-Il, est élevé en termes de lieu, car il est écrit : «Voici qu'il y a un lieu auprès de Moi», et Lui, béni soit-Il, est le lieu du monde, etc. Cela signifie plutôt qu'Il est élevé en stature, s'élevant d'un niveau à l'autre sans fin ni limite, en ce qu'Il est saint et séparé des limites des mondes.

כי כלם בחכמה עשית ועולם חסד יבנה והוא ית' רם ונשא ממדרגת חכמה עילאה וחסד עליון ואין להם ערוך אליו ית' כלל וכדכתיב לך ה' הגדולה כו' שמדת הגדולה היא בטילה אליו ואין עולה בשם גדולה כלל.

Car «Tu les as tous faits avec 'Hokhma (sagesse)», et «le monde se bâtit par le 'Hessed (bonté)» ; or, Lui, béni soit-Il, est élevé et exalté au-dessus du niveau de la 'Hokhma supérieure et du 'Hessed supérieur, et ceux-ci n'ont absolument aucune mesure commune avec Lui, béni soit-Il, comme il est écrit : «À Toi, Havaya, la grandeur…» : l'attribut de grandeur est annulé devant Lui et ne mérite nullement le nom de «grandeur».

וכן בחינת חכמה נחשבת לגבי הקב"ה כעשי' [כעשיה] גשמית כמ"ש כולם בחכמה עשית

De même, le niveau de la 'Hokhma est considéré, par rapport au Saint béni soit-Il, comme une action matérielle (assiya), ainsi qu'il est écrit : «Tu les as tous faits (assita) avec sagesse.»

אלא מה שמתלבש אור א"ס ב"ה בחכמה וחסד ומתפשט תוך עלמין הוא בחינת ירידה והשפלה גדולה.

Au contraire, le fait que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, s'habille dans 'Hokhma (sagesse) et 'Hessed (bonté), et se répande au sein des mondes, constitue une grande descente et un grand abaissement.

4 והנה בחינת התלבשות זו היא בבחינת תורה ומצות. וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] הקב"ה מניח תפילין הקב"ה מתפלל ואמרו מלמד שנתעטף הקב"ה כו'. ואמרו ג' ראשונות יושב ועוסק בתורה כו'.

Or, cette manière de se vêtir est celle de la Torah et des mitsvot. Comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Le Saint béni soit-Il met les tefillin » ; « Le Saint béni soit-Il prie » ; et ils ont dit : « Cela enseigne que le Saint béni soit-Il s'est enveloppé », etc. Ils ont aussi dit : « [Pendant] les trois premières [heures], Il est assis et s'adonne à la Torah », etc.

וכן עד"ז כל המצות. וזהו אשר קדשנו במצותיו במצותיו דייקא שהמצות רמ"ח פקודין הן רמ"ח אברין דמלכא

Il en va de même de toutes les mitsvot. Et c'est [le sens de] « qui nous a sanctifiés par Ses mitsvot » : « Ses mitsvot », précisément, car les mitsvot, les 248 commandements, sont les 248 membres du Roi.

כלומר כמו למשל אבר הגשמי שהוא בטל ומתאחד עם החיות הרוחני השוכן בקרבו כך כל המצות הם בטלים ומתאחדים באור א"ס ב"ה ממש

C'est-à-dire que, par exemple, tout comme un membre physique s'annule devant la force vitale spirituelle qui réside en lui et s'unit à elle, de même toutes les mitsvot s'annulent devant la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même, béni soit-Il, et s'unissent à elle.

ובהם ועל ידיהם נמשך גילוי אור א"ס ב"ה להתלבש בבחי' חכמה וחסד וקדשנו שבאתעדל"ת [שבאתערותא דלתתא] בעשיית האדם מצות ה' גורם אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] ורוח אייתי רוח ואמשיך רוח כו':

Et en elles et par leur intermédiaire, la révélation de l'Or Ein Sof, béni soit-Il, est attirée vers le bas afin de se revêtir au niveau de 'Hokhma et de 'Hessed. Et « qui nous a sanctifiés » : par un éveil d'en bas, lorsqu'une personne accomplit les mitsvot de D.ieu, elle suscite un éveil d'en haut ; et « un esprit suscite un esprit et attire un esprit », etc.

5 וזהו הבט משמים וראה והשקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל.

Et c'est là [le sens de] « Regarde depuis le ciel et vois », et « Regarde depuis Ta sainte demeure, depuis les cieux, et bénis Ton peuple, Israël. »

כי הנה כתיב רם על כל גוים ה' שהעכו"ם [שהעובדי כוכבים ומזלות] מקבלים חיות מצד רוממות ה' והתנשאותו בעצמותו כביכול שהוא מצד עצמותו ומהותו רם ונשא מגדר עלמין עליונים ותחתונים ואין להם יחוס ושייכות אליו כלל

Car il est écrit : « Havaya est élevé au-dessus de toutes les nations » : les nations idolâtres reçoivent leur force vitale de la transcendance de D.ieu et de Son exaltation dans Son essence, pour ainsi dire ; en effet, par Son essence et Son être mêmes, Il est exalté et élevé au-dessus des limites des mondes supérieurs et inférieurs, et les nations n'ont absolument aucun rapport ni aucun lien avec Lui.

ומזה נמשך ממשלת העכו"ם [העובדי כוכבים ומזלות] על ישראל בזמן הגלות גוים מרקדין בהיכלו כו'. כי שממית בידים תתפש והיא בהיכלי מלך שאינו תופס מקום כלל.

Et c'est de là que découle le pouvoir des nations idolâtres sur Israël au temps de l'exil, [comme il est dit :] « Des nations dansent dans Son sanctuaire », etc. Car « l'araignée saisit avec ses mains (tesapes), et pourtant elle se trouve dans les palais du roi », puisqu'elle n'occupe absolument aucune place (tofes).

6 וכך כל העולמות עליונים ותחתונים כולא כלא ממש חשיבי קמי קוב"ה [קודשא בריך הוא] וכדכתיב כי נשגב שמו לבדו רק הודו וזיו והארתו על ארץ ושמים.

Ainsi, tous les mondes, supérieurs et inférieurs, sont véritablement considérés comme rien devant le Saint béni soit-Il, comme il est écrit : « Car Son Nom seul est exalté » ; seuls « Sa gloire », Son rayonnement et Sa lumière [sont] « sur la terre et le ciel ».

וזהו כד סליק קוב"ה [קודשא בריך הוא] לעילא כו'. ר"ל [רוצה לומר] שנסתלק החיות מההארה למעלה מעלה לבחי' עצמותו ומהותו

Et telle est [la signification de] « Lorsque le Saint béni soit-Il s'élève en haut », etc. C'est-à-dire que la force vitale se retire de ce rayonnement pour remonter très haut, jusqu'au niveau de Son essence et de Son être.

ואזי העולמות אינם תופסים מקום כלל והנהגת העולמות הוא בבחי' שינה כביכול כאדם הישן שנסתלק שכלו מהכלי שהוא הגוף למקורו ושרשו ולא נשאר כ"א כח הדמיון שהוא רשימו כו'.

Alors, les mondes n'occupent absolument aucune place, et la conduite des mondes est, pour ainsi dire, semblable au sommeil : comme une personne endormie dont l'intellect s'est retiré de son réceptacle, le corps, pour retourner à sa source et à sa racine, et dont il ne reste que le pouvoir de l'imagination, qui est le réchimou (empreinte), etc.

7 ולכן כתיב ויקץ כישן ה' וכתיב עורה למה תישן ה' שיהיה גילוי אור א"ס ב"ה בחכמה וחסד בבחינת עצמותו ומהותו ית' בכבודו ובעצמו ויאר פניו פנימיות רצונו כו'. והיינו ע"י המשכת התומ"צ [התורה ומצות].

C'est pourquoi il est écrit : « D.ieu s'éveilla comme un homme qui dort », et il est écrit : « Réveille-toi ! Pourquoi dors-Tu, D.ieu ? » : afin que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, se révèle dans 'Hokhma (sagesse) et 'Hessed (bonté), au niveau de Son essence et de Son être mêmes, qu'Il soit béni, dans Sa gloire et en Sa propre personne, et qu'Il fasse luire Son visage (panav) : la dimension intérieure (pnimiyout) de Sa volonté, etc. Cela se fait par l'attraction vers le bas de la Torah et des mitsvot.

8 וזהו הבט משמים וראה והשקיפה ממעון קדשך מן השמים שם מים שהיא בחי' התורה שנמשלה למים ואזי וברך את עמך את ישראל

Et voici [le sens de] « Regarde vers le bas depuis les cieux et vois », et de « Porte ton regard vers le bas depuis Ta sainte demeure, depuis les cieux » : [les cieux, shamayim, signifient] « il y a de l'eau » (sham mayim), ce qui correspond au niveau de la Torah, comparée à l'eau ; alors « bénis Ton peuple, Israël ».

כי ע"י בחינה זו נהי' [נהיה] אנחנו עם בני ישראל נתראים לפניו לדבר חשוב שכל עיקר ההשגה והגילוי הוא ע"י התורה

Car, par ce niveau, nous, le peuple des enfants d'Israël, apparaîtrons devant Lui comme ayant de l'importance, puisque l'essentiel même de toute compréhension et de toute révélation passe par la Torah ;

והתורה היא אצלנו בהתגלות וזהו נפתחו השמים וארא מראות אלקים בחינת אספקלריא המאירה שע"י בחי' שמים.

et la Torah est révélée chez nous. Et voici [le sens de] « Les cieux s'ouvrirent et je vis des visions de D.ieu » : le niveau du miroir limpide et lumineux (aspaklaria hame'irah), qui advient par le niveau des cieux.

הנה מתראה לפניו כביכול כאלו עד"מ רואה במראה המאירה שהיא מכלי זכוכית שע"י המראה נראה הדבר שרואין בה לדבר גדול יותר ומשובח יותר ממה שרואין אותה כך בלא מראה.

[Israël] apparaît devant Lui, pour ainsi dire, comme si, à titre d'analogie, on regardait dans un miroir lumineux en verre : à travers le miroir, la chose qu'on y voit paraît plus grande et plus raffinée que lorsqu'on la voit sans miroir.

כך ע"י הבטה והשקפה בבחי' התורה שם נראים לפניו ישראל שהם מקיימי' התורה בבחי' שבח וגדולה.

Ainsi, lorsque l'on regarde et contemple à travers la Torah, Israël, qui observe la Torah, apparaît là devant Lui comme digne de louange et grandiose.

וזהו ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ פי' שהם ממשיכים להיות שורה ומתגלה בחי' הוי"ה אחד שיהיה שורה בארץ התחתונה.

Et voici [le sens de] « Qui est comme Ton peuple Israël, nation unique sur la terre » : ils font descendre le niveau de « Havaya est Un » pour qu'il réside et se révèle, de sorte qu'il réside sur la terre inférieure.

9 והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מצות צריכות כוונה היינו כוונת הלב רעותא דלבא להמשיך אא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממקורא דכולא שיומשך ויתגלה בבחי' חכמ' [חכמה] וחסד.

Or, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Les mitsvot requièrent une intention » ; c'est-à-dire l'intention du cœur, la re'usa d'liba [le désir du cœur], afin de faire descendre la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, depuis la Source de tout, pour qu'elle soit attirée vers le bas et révélée au niveau de 'Hokhma (sagesse) et de 'Hessed (bonté).

וזהו בחי' הזהב שהזהב הוא מנוצץ כעין ניצוצי וגחלי אש לוחשות. וכך צריך להיות בחי' רעותא דלבא ברשפי אש האהבה.

Et c'est là le niveau de l'or, car l'or scintille comme des étincelles et des braises ardentes. De même, le désir du cœur doit être animé par les flammes du feu de l'amour.

והיינו כשיקיים מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] בכל יום יהיו בעיניך כחדשים. דהיינו כשישים אל לבו ויתבונן במוחו ושכלו מ"ש אני ראשון ואני אחרון. ואני הוי"ה לא שניתי ואתה הוא קודם שנברא העולם כו'.

Cela se produit lorsque l'on accomplit l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : « Chaque jour, elles doivent être à vos yeux comme nouvelles. » C'est-à-dire lorsqu'on prend à cœur et que l'on médite, par son esprit et son intellect, ce qui est écrit : « Je suis le premier et Je suis le dernier » ; « Moi, Havaya, Je n'ai pas changé » ; et « Tu étais [le même] avant que le monde soit créé », etc.

וזהו פי' האי' של בשמים ובארץ דהיינו שמשפיל א"ע [את עצמו] לתוך בחינת שמים וארץ:

Et c'est là la première interprétation de « dans les cieux et sur la terre » : Il s'abaisse au niveau des cieux et de la terre.

10 וביאור פי' הב' שבחינת שמים וארץ הוא הגורם ההשפלה יובן עם מ"ש וגלה על ראשה שפי' גולה הוא מלשון גולת הכותרת שהיא בחי' כתר למעלה מן הראש. והיינו בחי' כתר מלכות עטרת תפארת.

Et l'explication de la seconde interprétation, selon laquelle le niveau du ciel et de la terre est la cause de l'abaissement, se comprend à partir de ce qui est écrit : « avec son bassin (gulah) à son sommet ». Gulah vient de l'expression gulas hakoseres, « la couronne du chapiteau », qui désigne le niveau d'une couronne au-dessus de la tête. Il s'agit du niveau de Kéter (la Couronne) de Mal'hout (souveraineté), la couronne royale, la couronne de Tiferet (beauté).

11 והענין כי זה כלל גדול בעבודת ה' שהעבודה שמצד הרצון והבחירה שמחמת השגת המשכילים קרבת אלקים כי טוב אין זו נקי' בשם עבודת עבד

Et voici le principe : c'est un grand principe du service de D.ieu que le service qui procède de sa propre volonté et de son propre choix, et qui naît de la compréhension des esprits réfléchis selon laquelle « la proximité de D.ieu est bonne », n'est pas appelé « le service d'un serviteur ».

כי עיקר העבודה היא לקבל עליו עול מ״ש שהיא למעלה מן הטעם והדעת המושג וכמ״ש שום תשים עליך מלך

Car l'essence du service consiste à accepter sur soi le joug du Royaume des Cieux, qui transcende la raison et la connaissance accessible à l'entendement, comme il est écrit : « Tu établiras assurément sur toi un roi »,

וכמארז״ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בטל רצונך מפני רצונו שיהיה לו ביטול רצון וכאלו אין לו רצון אחר כלל רק לקיים מה שמצוה עליו השי״ת [השם יתברך] ובקבל׳ [ובקבלה] זו אתכפיי׳ [אתכפייא] סט״א [סטרא אחרא] ואסתלק יקרא דקוב״ה [דקודשא בריך הוא] כו׳.

et comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Annule ta volonté devant Sa volonté » ; qu'il soit dans l'annulation de sa volonté, comme s'il n'avait absolument aucune autre volonté que celle d'accomplir ce que D.ieu lui ordonne. Par cette acceptation, la sitra a'hra (l'autre côté) est assujettie, et la gloire du Saint béni soit-Il s'élève, etc.

12 וזהו ברוך אתה הוי״ה אמ״ה [אלקינו מלך העולם] שנמשך להיות בחי׳ מלכותו על העולם מחמת ביטול רצון להיות עבד לו. ואזי נמשך מלמעלה להיות בחי׳ מלך כי אין מלך בלא עם.

Et voici [le sens de] « Béni sois-Tu, Havaya, notre D.ieu, Roi du monde » : le niveau de Sa royauté sur le monde est attiré vers le bas du fait de l'annulation de la volonté propre (bitoul), afin d'être Son serviteur. Alors est attirée d'en haut la qualité de Roi, car il n'y a pas de roi sans peuple.

וזהו כי לי בני ישראל עבדים פירושו שע״י שיהיו בבחי׳ עבדים אזי יהיו לי ואזי יומשך גילוי אור א״ס ב״ה ממקורא דכולא.

Et voici [le sens de] « Car les enfants d'Israël sont des serviteurs à Moi » : cela signifie qu'en étant dans la condition de serviteurs, ils seront alors « à Moi », et alors la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, sera attirée vers le bas depuis la Source de tout.

13 וזהו המשפילי לראות בשמים ובארץ פי׳ שע״י בחי׳ שמים וארץ שהם בחי׳ תושב״כ [תורה שבכתב] ותורה שבע״פ [שבעל פה]

Et c'est [le sens de] « qui s'abaisse pour regarder le ciel et la terre » : c'est-à-dire, par les aspects du ciel et de la terre, qui sont la Torah écrite et la Torah orale,

ופעמים שהם נקראים בחינת תורה ותפלה ועי"ז גורם ירידת והמשכת אור א"ס ב"ה כי התפלה היא מבחי' ארץ שהיא בחי' ביטול רצון להיות כעפר.

et parfois ils sont appelés Torah et prière ; par cela, [une personne] provoque la descente et le prolongement vers le bas de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il. Car la prière relève de l'aspect de la terre, qui consiste en l'annulation de soi (bitoul) de la volonté : être comme la poussière.

14 וזהו ענין הצעקה במרירות צעק לבם ויצעקו אל ה' בצר להם ועי"ז ופרעה הקריב כי ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מעומק' [מעומקא] דלבא במרירו' נפשו מפנימיות נקודת הלב אזי אתכפיי' [אתכפייא] סט"א [סטרא אחרא] ואסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] וכו'

Tel est le sens du cri amer : « Leur cœur cria », « Ils crièrent vers Havaya dans leur détresse » et, par cela, « Pharaon fit approcher » (hikriv). Car, par un éveil d'en bas, provenant des profondeurs du cœur, dans l'amertume de l'âme, provenant de la dimension intérieure du point du cœur, la sitra a'hra (l'autre côté) est soumise et la gloire du Saint béni soit-Il s'élève, etc.

וכן ע"י התורה והמצות אשר קדשנו במצותיו שהעלנו בקדש העליון כו' כמ"ש במ"א רוח אייתי רוח ואמשיך רוח ה' וגילוי אור א"ס ב"ה ממקורא דכולא.

De même, grâce à la Torah et aux mitsvot, « qui nous a sanctifiés par Ses mitsvot », car Il nous a élevés dans la sainteté suprême, etc., comme cela est expliqué ailleurs : « un esprit suscite un esprit et attire » l'esprit de D.ieu et la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, depuis la Source de tout.

15 וזהו בחי' מנורת זהב כו' בחי' שמאל וכמ"ש מצפון זהב יאתה כו'. אך הגורם לבחי' ומדרגה רבה זו וביטול רצון זה. הנה כתיב ושנים זיתים עליה אחד מימין הגלה ואי על שמאלה.

Et telle est la qualité de « la menorah d'or », etc., la qualité de la gauche, comme il est écrit : « Du nord vient l'or », etc. Mais qu'est-ce qui suscite ce niveau et ce degré éminents, ainsi que cette annulation de la volonté ? Il est écrit : « et deux oliviers au-dessus d'elle, l'un à droite de la coupe et l'autre à sa gauche. »

16 וכתוב אחד אומר אשר הם מריקים הזהב פי' שע"י נמשך בחי' הזהב והם הם בחי' התורה והמצות בשרשם שמהם נשפע בחינת התעוררות בנצוץ אלקות שבאדם

Et un autre verset dit : « qui font couler l'or » ; c'est-à-dire que c'est par eux que le niveau de l'or est attiré vers le bas. Et ils sont le niveau de la Torah et des mitsvot à leur racine, d'où découle un éveil de l'étincelle de divinité qui se trouve en l'homme,

לעורר את האהבה כרשפי אש ומרירות על נפשו מעומקא דלבא בצר לו בגלותא במאסר הגוף ולהיות כלתה נפשו להשתפך אל חיק אביה בכלות הנפש לצאת מנרתקה.

afin d'éveiller un amour semblable à des flammes de feu, ainsi qu'une amertume au sujet de son âme, du plus profond du cœur, dans sa détresse en exil, emprisonnée dans le corps, et afin que son âme aspire à se répandre dans le sein de son Père, dans l'élan consumant de l'âme, pour sortir de son fourreau.

17 וזהו כי עמך מקור חיים ר"ל [רוצה לומר] שמקור החיים והמשכות שפע אור אלקי בכל העולמות עליונים ותחתונים הוא בטל וטפל לגבי קוב"ה [קודשא בריך הוא] בכבודו ובעצמו

Et telle est [la signification de] « Car auprès de Toi est la source de la vie » : c'est-à-dire que la source de la vie et des flux de lumière divine attirés dans tous les mondes, supérieurs et inférieurs, est annulée et secondaire par rapport au Saint béni soit-Il, dans Sa gloire et en Son être même.

כי הקב"ה בכבודו ובעצמו אינו בגדר המשכה והשפע כלל אלא שבאורך נראה אור דהיינו ע"י הארת אור התורה ומצות שהן הן בחי' אברין דמלכא שם בחי' המשכה להיות נראה אור ונתגלה בבחי' גילוי

Car le Saint béni soit-Il, dans Sa gloire et en Son être même, ne relève nullement de la catégorie du flux ni de l'attirance vers le bas ; mais plutôt, « dans Ta lumière, la lumière est vue » (nir'eh or [la lumière est vue]) : c'est-à-dire que, par le rayonnement de la lumière de la Torah et des mitsvot, qui sont les « membres du Roi », un flux est attiré vers le bas, de sorte que la lumière soit vue et se révèle ouvertement.

וגם אנחנו נראה כי מאחר שעל ידינו מתראה האור הרי אנחנו נראים באור זה ומתגלי' [ומתגלה] הארת קדוש' [קדושה / קדושת] ישראל כמ"ש ומי כעמך ישראל כו':

Et nous aussi, nous verrons (nir'eh [nous verrons]) : puisque la lumière apparaît par notre intermédiaire, nous sommes vus dans cette lumière, et le rayonnement de la sainteté d'Israël se révèle, comme il est écrit : « Et qui est comme Ton peuple Israël », etc.

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY-NC 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Synagogues, écoles et projets à but non lucratif peuvent la copier, l'imprimer et la partager librement, et demander des dons pour couvrir les frais d'impression ; elle ne peut jamais être vendue. Citez Kehot Publication Society et likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/mikeitz/5/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak